

## Spis treści

|                                                                                                    |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wykaz skrótów .....                                                                                | 9         |
| Wstęp .....                                                                                        | 11        |
| <b>Rozdział 1</b>                                                                                  |           |
| <b>Służba cywilna w Polsce .....</b>                                                               | <b>13</b> |
| 1.1. Uwagi wprowadzające.....                                                                      | 13        |
| 1.2. Ewolucja idei służby cywilnej.....                                                            | 19        |
| <b>Rozdział 2</b>                                                                                  |           |
| <b>Struktura i organizacja służby cywilnej .....</b>                                               | <b>31</b> |
| 2.1. Status prawny Szefa Służby Cywilnej .....                                                     | 31        |
| 2.2. Rada Służby Cywilnej .....                                                                    | 36        |
| 2.3. Pozycja prawna dyrektora generalnego urzędu .....                                             | 38        |
| 2.4. Obsadzanie wyższych stanowisk w służbie cywilnej .....                                        | 42        |
| <b>Rozdział 3</b>                                                                                  |           |
| <b>Podmioty stosunków pracy w służbie cywilnej.....</b>                                            | <b>56</b> |
| 3.1. Pracodawca w służbie cywilnej .....                                                           | 56        |
| 3.2. Zakres terminu „członek korpusu służby cywilnej” .....                                        | 66        |
| 3.2.1. Uwagi ogólne .....                                                                          | 66        |
| 3.2.2. Pracownik służby cywilnej.....                                                              | 70        |
| 3.2.3. Urzędnik służby cywilnej .....                                                              | 72        |
| 3.3. Pracownicza zdolność prawna członków korpusu służby cywilnej.....                             | 73        |
| 3.3.1. Uwagi wprowadzające .....                                                                   | 73        |
| 3.3.2. Obowiązek posiadania obywatelstwa polskiego.....                                            | 76        |
| 3.3.3. Wymóg korzystania z pełni praw publicznych .....                                            | 80        |
| 3.3.4. Niekaralność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe<br>popołnione umyślnie.....          | 81        |
| 3.3.5. Kwalifikacje wymagane w służbie cywilnej .....                                              | 82        |
| 3.3.6. Wymóg posiadania nieposzlakowanej opinii.....                                               | 84        |
| 3.3.7. Skutki zatrudniania osób niespełniających rygorów selekcyjnych.....                         | 85        |
| <b>Rozdział 4</b>                                                                                  |           |
| <b>Nawiązanie stosunku pracy w służbie cywilnej .....</b>                                          | <b>89</b> |
| 4.1. Nabór powszechny do służby cywilnej.....                                                      | 89        |
| 4.2. Umowa o pracę jako podstawa nawiązania stosunku pracy<br>z pracownikiem służby cywilnej ..... | 99        |

|                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.2.1. Służba przygotowawcza .....                                                                 | 99  |
| 4.2.2. Zawarcie umowy o pracę na czas określony z pracownikiem<br>służby cywilnej.....             | 104 |
| 4.3. Mianowanie w służbie cywilnej .....                                                           | 111 |
| 4.3.1. Mianowanie jako podstawa prawna zatrudniania urzędników<br>służby cywilnej.....             | 111 |
| 4.3.2. Postępowanie kwalifikacyjne na mianowanego urzędnika<br>służby cywilnej.....                | 115 |
| 4.3.3. Akt mianowania na urzędnika służby cywilnej.....                                            | 122 |
| 4.3.4. Mianowanie na urzędnika służby cywilnej a zasada równego<br>dostępu do służby cywilnej..... | 124 |

## **Rozdział 5**

### **Zmiana i zawieszenie stosunku pracy członka korpusu służby cywilnej .....**

|                                                                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                                                                         | 130 |
| 5.2. Zmiana treści stosunku pracy w służbie cywilnej .....                                                                                                            | 132 |
| 5.2.1. Uwagi wstępne .....                                                                                                                                            | 132 |
| 5.2.2. Przeniesienie urzędnika służby cywilnej na inne stanowisko<br>w tym samym urzędzie .....                                                                       | 134 |
| 5.2.3. Przeniesienie urzędnika służby cywilnej do innego urzędu<br>w tej samej lub innej miejscowości.....                                                            | 136 |
| 5.2.4. Przeniesienie członka korpusu służby cywilnej do innego urzędu .....                                                                                           | 138 |
| 5.2.5. Przeniesienie urzędnika służby cywilnej do innego urzędu<br>w razie likwidacji lub reorganizacji urzędu .....                                                  | 140 |
| 5.2.6. Przeniesienie członka korpusu służby cywilnej zajmującego<br>wyższe stanowisko w służbie cywilnej .....                                                        | 143 |
| 5.3. Zawieszenie stosunku pracy członka korpusu służby cywilnej<br>w razie tymczasowego aresztowania oraz wszczęcia postępowania<br>dyscyplinarnego lub karnego ..... | 145 |

## **Rozdział 6**

### **Ustanie stosunku pracy w służbie cywilnej.....**

|                                                                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1. Wzmoczona ochrona przed wypowiedzeniem stosunku<br>pracy z mianowania urzędnikowi służby cywilnej .....        | 149 |
| 6.1.1. Przesłanki dopuszczalności wypowiedzenia stosunku pracy<br>mianowanemu urzędnikowi służby cywilnej .....     | 149 |
| 6.1.2. Wprowadzenie w problematykę okresowych<br>ocen kwalifikacyjnych.....                                         | 151 |
| 6.1.3. Trwała utrata zdolności do pracy jako przesłanka<br>umożliwiająca wypowiedzenie stosunku pracy .....         | 154 |
| 6.1.4. Utrata nieposzlakowanej opinii jako przesłanka<br>wypowiedzenia stosunku pracy z mianowania.....             | 156 |
| 6.1.5. Wpływ procesów likwidacyjnych na trwałość stosunku pracy<br>urzędnika służby cywilnej.....                   | 158 |
| 6.1.6. Nabycie uprawnień emerytalnych przez urzędnika<br>służby cywilnej w aspekcie stabilizacji zatrudnienia ..... | 163 |
| 6.1.7. Pozostałe elementy stabilizacji zatrudnienia<br>mianowanych urzędników służby cywilnej.....                  | 167 |

|                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.2. Rozwiązanie stosunku pracy z inicjatywy urzędnika<br>służby cywilnej oraz za porozumieniem stron..... | 170 |
| 6.3. Niezwłoczne rozwiązanie stosunku pracy z mianowania .....                                             | 173 |
| 6.4. Wygaśnięcie stosunku pracy członka korpusu służby cywilnej.....                                       | 178 |

## **Rozdział 7**

|                                                                             |            |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Uprawnienia członka korpusu służby cywilnej .....</b>                    | <b>182</b> |
| 7.1. Wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki do wynagrodzenia .....           | 182        |
| 7.1.1. Wynagrodzenie zasadnicze.....                                        | 182        |
| 7.1.2. Dodatek służby cywilnej.....                                         | 186        |
| 7.1.3. Dodatek stażowy i inne dodatki do wynagrodzenia zasadniczego.....    | 188        |
| 7.1.4. Nagroda jubileuszowa i inne nagrody pracownicze.....                 | 191        |
| 7.2. Inne świadczenia związane z pracą .....                                | 198        |
| 7.3. Szczególne uprawnienia urlopowe członków korpusu służby cywilnej ..... | 201        |
| 7.3.1. Dodatkowy urlop wypoczynkowy .....                                   | 201        |
| 7.3.2. Urlop bezpłatny na czas wykonywania zajęć poza służbą cywilną .....  | 202        |
| 7.3.3. Prawo do wcześniejszej emerytury.....                                | 204        |

## **Rozdział 8**

|                                                                                                                                                                               |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Szczególnie obowiązki członków korpusu służby cywilnej .....</b>                                                                                                           | <b>206</b> |
| 8.1. Uwagi wprowadzające.....                                                                                                                                                 | 206        |
| 8.2. Katalog podstawowych obowiązków z art. 76 ustawy o służbie cywilnej .....                                                                                                | 208        |
| 8.3. Obowiązki dodatkowe członków korpusu służby cywilnej .....                                                                                                               | 212        |
| 8.3.1. Zakaz kierowania się przez członka korpusu służby cywilnej<br>interesem jednostkowym lub grupowym oraz zakaz<br>publicznego manifestowania poglądów politycznych ..... | 212        |
| 8.3.2. Zakaz tworzenia oraz uczestnictwa w partiach politycznych<br>i zakaz pełnienia funkcji w związkach zawodowych .....                                                    | 214        |
| 8.3.3. Zakaz uczestnictwa w strajku lub w akcji protestacyjnej<br>zakłócającej normalne funkcjonowanie urzędu .....                                                           | 215        |
| 8.3.4. Zakaz podległości służbowej między krewnymi<br>i powinowatymi w tym samym urzędzie .....                                                                               | 216        |
| 8.3.5. Obowiązek poddania się okresowym ocenom kwalifikacyjnym.....                                                                                                           | 219        |
| 8.4. Obowiązki kwalifikowane członków korpusu służby cywilnej .....                                                                                                           | 221        |
| 8.4.1. Obowiązek przestrzegania czasu pracy .....                                                                                                                             | 221        |
| 8.4.2. Obowiązek wykonywania poleceń służbowych.....                                                                                                                          | 226        |
| 8.4.3. Obowiązek powstrzymywania się od dodatkowych zajęć .....                                                                                                               | 228        |

## **Rozdział 9**

|                                                                                        |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Odpowiedzialność dyscyplinarna członka korpusu służby cywilnej .....</b>            | <b>235</b> |
| 9.1. Pojęcie odpowiedzialności porządkowej i dyscyplinarnej<br>w służbie cywilnej..... | 235        |
| 9.2. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej członka<br>korpusu służby cywilnej.....   | 241        |
| 9.3. Postępowanie dyscyplinarne .....                                                  | 249        |

## **Rozdział 10**

### **Tryby rozstrzygania spraw z zakresu prawa pracy członków**

#### **korpusu służby cywilnej..... 257**

- 10.1. Uwagi wprowadzające..... 257
- 10.2. Tryb administracyjnosądowy (przed sądem administracyjnym)..... 260
- 10.3. Tryb wewnątrzzakładowo-sądowy i sądowy ..... 262
- 10.4. Dochodzenie roszczeń przed sądami pracy..... 274

## **Rozdział 11**

### **Zbiorowe prawo pracy a służba cywilna ..... 277**

- 11.1. Prawo zrzeszania się osób zatrudnionych w służbie cywilnej  
w związkach zawodowych..... 277
  - 11.1.1. Uwagi wprowadzające ..... 277
  - 11.1.2. Ograniczenie wolności zrzeszania się w związkach zawodowych ... 280
  - 11.1.3. Wpływ związków na stanowienie prawa..... 282
- 11.2. Zbiorowe spory pracy w służbie cywilnej..... 286
  - 11.2.1. Strony w sporach zbiorowych..... 286
  - 11.2.2. Wyłączenie prawa do strajku w służbie cywilnej..... 288
- 11.3. Układy zbiorowe pracy a służba cywilna..... 294

### **Zakończenie..... 299**

### **Bibliografia..... 313**

### **Orzecznictwo..... 329**

### **Akty normatywne..... 335**

### **Indeks rzeczowy ..... 341**